

Profiel schets van de beide gemeenten

Naam gemeenten:	Protestantse Gemeente te Bolnes, Gereformeerde Kerk te Rotterdam-IJsselmonde
Naam van de kerken:	Kerk aan de Maas, Groene Tuinkerkerk
Vestigingsplaatsen:	Pretoriusstraat 56, 2987 AK Ridderkerk, Groene Tuin 353, 3078 KG Rotterdam

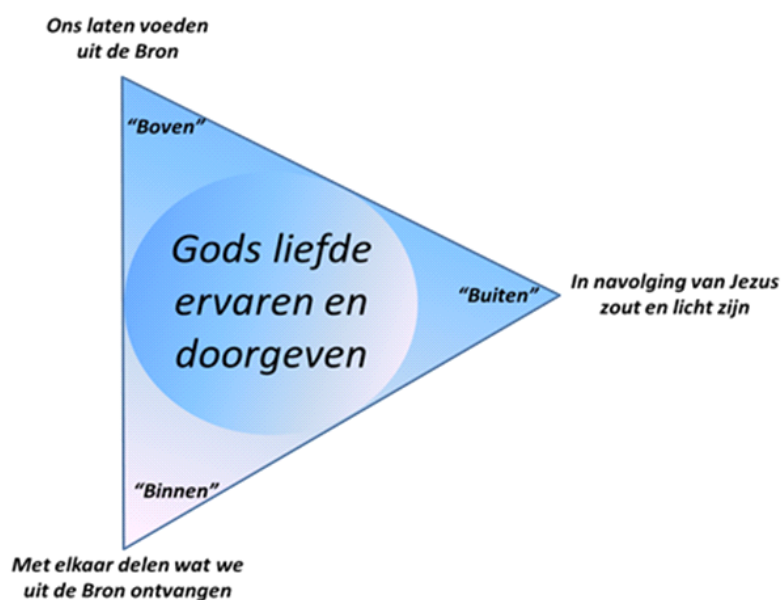
Kerkelijke gemeente

Kenmerken van onze twee gemeenten	Randstedelijke gemeenten, in Bolnes en Rotterdam-IJsselmonde met als verbindend deel de Rotterdamse wijk Beverwaard. De gemeenten zijn gewoon, maar bijzonder, dat wil zeggen dat zij zich kenmerken door het omzien naar elkaar, de gehechtheid aan en gerichtheid op elkaar (men voelt zich er veilig, verbonden, één, open en actief). Er is eenheid naar binnen en openheid naar buiten.												
Kleur/licging	Midden PKN. Ingedeeld in de Classis Zuid-Holland- Zuid. Er is ruimte voor gevarieerde diensten met verschillende predikanten en (leken) voorgangers, waarbij kunde en interesse van gemeenteleden ingezet worden. We zijn doeners en activiteitengericht.												
Gemeenteleden Kerk aan de Maas:	Per 1 april 2023 stonden er 212 leden bij onze kerk geregistreerd, waarvan 137 belijdende leden (65%), 54 doopleden (25%) en 21 overige leden (10%). Er zijn 140 pastorale eenheden. Leeftijdsopbouw: <table border="1" data-bbox="807 1447 1240 1727"> <thead> <tr> <th>Leeftijd</th> <th>Aantal leden</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0-20 jaar</td> <td>32</td> </tr> <tr> <td>21-40 jaar</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>41-60 jaar</td> <td>33</td> </tr> <tr> <td>61-80 jaar</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>81 jaar en ouder</td> <td>57</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijd	Aantal leden	0-20 jaar	32	21-40 jaar	15	41-60 jaar	33	61-80 jaar	75	81 jaar en ouder	57
Leeftijd	Aantal leden												
0-20 jaar	32												
21-40 jaar	15												
41-60 jaar	33												
61-80 jaar	75												
81 jaar en ouder	57												
Gemeenteleden Groene Tuinkerkerk:	Medio maart 2023 stonden er 208 leden bij onze kerk geregistreerd. Leeftijdsopbouw: <table border="1" data-bbox="807 1899 1240 2038"> <thead> <tr> <th>Leeftijd</th> <th>Aantal leden</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0-20 jaar</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>21-40 jaar</td> <td>16</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijd	Aantal leden	0-20 jaar	2	21-40 jaar	16						
Leeftijd	Aantal leden												
0-20 jaar	2												
21-40 jaar	16												

	41-60 jaar	23
	61-80 jaar	92
	81 jaar en ouder	75
Accenten:	Liturgisch, diaconaal, missionair en pastoraal. Door het jaar heen is er in dienst- en activiteiten aanbod optimale en ruime aandacht voor bovenstaande accenten. Voor wat betreft de Groene Tuinkerk ligt, gezien de samenstelling van de gemeente, het accent op met name het pastorale vlak.	

Korte weergave van visie en missie

Onderstaand beeld geeft weer hoe wij als PG Bolnes en de Gereformeerde Kerk van IJsselmonde in het leven willen staan (visie) en hoe we onze taak (missie) in de gemeente van Christus en deze wereld zien.

De beide gemeenten willen geloofsgemeenschappen zijn, waar we actief bezig zijn met onze missie. Dit willen we realiseren door:

- Het evangelie van Gods bevrijdende liefde te verkondigen en te vieren. Daarbij maken we gebruik van Radio Ridderkerk, kerkdienstgemist.nl, kerkblad, rondzendbrief, pr, sociale media en apostel app., Kerkradio/tv en internet.
- Een activiteiten aanbod, dat jaarlijks in een jaarprogramma wordt uitgegeven met o.a. een open huis, een Sing-in, een gebeds- en gespreksgroep, gezamenlijke kerstmaaltijden, solidariteitsmaaltijden rond de 40 dagentijd, een vrouwencontactgroep, pastorale projecten, diaconale- en zendingsacties en lezingen.
- Als leden van de kerk, jong en oud en in navolging van Jezus, naar elkaar om te zien;
- Onze verbondenheid in Christus gestalte te geven door elkaar met respect te aanvaarden;
- Elkaar ruimte te geven en zo een gastvrij huis te zijn voor jong en oud;
- Een open kerk te zijn naar de maatschappij; in het bijzonder voor mensen die hulp behoeven of zin zoeken;
- Zoveel mogelijk ieders talenten en gaven in te zetten.

Hiermee wordt ook de identiteit van onze beide kerken bepaald die zich kort en krachtig laat samenvatten door de volgende kenmerken:

- Omzien naar elkaar
- Een gastvrij huis bieden
- Samen de Goede Boodschap vieren, 1x per maand is er in Bolnes kindernevendienst voor de kinderen. Van de christelijke feesten wordt veel werk gemaakt, ook projectmatig en buurtgericht.
- Gezien het toenemende aantal oudere gemeenteleden bewaken we wat nog mogelijk is in het bovengenoemde en stimuleren we ieders gaven en betrokkenheid. Dit kan ook vanuit een thuissituatie. (B.v. via zoom vergaderen en het maken van gemeentefilms)
- Geen beperkingen in het aanvaarden van mensen van welk geslacht ook. Ook niet in het ambt.
- Een grote mate van betrokkenheid en inspraak van de gemeente bij activiteiten voorbereiding en besluiten.

Het bovenstaande is uitgangspunt en richting wijzend voor ons beleid.

Omvang werktijd van de te beroepen predikant:	Voor Bolnes 0,5 fte predikant. Voor IJsselmonde 0,5 fte predikant.
Aantal predikanten en kerkelijk werkers nu:	Bij de PG Bolnes is op dit moment een kerkelijk werker voor 0,15 fte werkzaam. De huidige bezetting in IJsselmonde is: Predikant 0,5 fte. Kerkelijk werker 0,2 fte.
Vrouw in het ambt:	Ja
Bijbelvertaling:	NBV21
Welke liedbundels:	Liedboek voor de Kerken 2013
Wijze viering avondmaal:	Wij vieren het avondmaal waarbij iedereen welkom is, ook kinderen
Fair Trade Gemeenten:	De koffie en thee die wij schenken is van Fair Trade. De Groene Tuinkerkerk is eveneens een Fair Trade-gemeente.
Digitaal collecteren:	In Bolnes is dit mogelijk via de SKG-apostel app.
Duurzaamheid en energiebesparing:	Voor beide kerken geldt energiebesparing door inzet van warmtepompen en zonnepanelen, beide gebouwen hebben ledverlichting.
Samenwerking met:	Voedselbank, Interkerkelijk Diaconaal Beraad, verpleeghuizen en welzijnsorganisaties. Er is goed contact met de Hervormde pioniersplek in Bolnes. Ook is er kerkelijke samenwerking binnen Sari * en de Groene Tuinkerkerk. Binnen IJsselmonde maakt de diaconie van de

Bijlage bij de profielschets van de gemeente.

1. Wat bindt ons?

Allereerst de *ontstaansgeschiedenis*. Na het jaar van de Afscheiding (1834) verlieten tal van gereformeerden de Hervormde Kerk om een eigen gemeente op te richten. Zo ontstond er op Katendrecht een, zoals dat toen nog heette, Christelijke Gereformeerde Gemeente. Die gemeente besloot op enig moment, vanwege het groeiende aantal christelijke gereformeerden in Bolnes, om daar ‘weekdiensten’ te organiseren. Van het een kwam het ander. In Bolnes, ‘in die tijd weinig meer dan een stuk lintbebouwing langs de Ringdijk met een aantal arbeiderswoningen tussen het Dijkje en de Boezemkade’, kwam een eigen gemeente met een eigen kerkgebouw. Ontevreden hervormden uit IJsselmonde, ‘een klein dorp langs de zuidkant van de Nieuwe Maas’, bezochten daar regelmatig de diensten en kwamen na enkele jaren tot de overtuiging dat het tijd werd om ‘te breken met de synodale hiërarchie in de hervormde kerk’ en ook in IJsselmonde een eigen gemeente op te richten met een eigen kerkgebouw. En zo geschiedde.

En dan de *ligging*. Van oudsher grenzen Bolnes en IJsselmonde aan elkaar, beide liggend aan de Nieuwe Maas en ooit alleen verbonden door de Oostdijk, de Benerdijweg en Rijksweg 16. Kleine, zelfstandige dorpen waarvan de bevolking het moest hebben van de scheepsbouw, de scheepvaart en de akkerbouw. Er was wel enige rivaliteit. Jongeren uit IJsselmonde konden beter maar niet op zoek gaan naar een partner die ‘voorbij de stenen paal’ (die grenspaal tussen IJsselmonde en Bolnes staat er nog steeds) woonde en omgekeerd. Inmiddels zijn IJsselmonde en Bolnes ook letterlijk tegen elkaar aangegroeid door de komst van de wijk Beverwaard. Onze beide kerken hebben daar leden wonen. Die zijn van grote betekenis en vormen als het ware een mooie brug tussen onze gemeenten.

Wat de twee gemeenten verder bindt en wat de overeenkomsten zijn:

a. Identiteit

Zij behoren tot wat in het jargon de midden-orthodoxie van de PKN wordt genoemd: een gematigde stroming binnen de PKN die ongeveer een kwart van het aantal leden van de PKN vertegenwoordigt. Er is ruimte voor gevarieerde diensten met verschillende predikanten en voorgangers. Vrouw in het ambt, kinderen aan het avondmaal? Geen probleem. Er wordt gewoon gebruik gemaakt van het Liedboek voor de Kerken (2013) en van de laatste Bijbelvertaling (2021).

b. Kenmerk

Onze twee gemeenten opereren in een Randstedelijk gebied. Bolnes behoort tot de gemeente Ridderkerk en IJsselmonde tot de gemeente Rotterdam. Ze zijn gewoon maar toch bijzonder, omdat leden omzien naar elkaar en gericht zijn op elkaar. Er is sprake van eenheid naar binnen en openheid naar buiten. Onze gemeenten willen een gastvrij huis bieden, de goede boodschap vieren en gebruik maken van de kennis, de kunde en de gaven van de afzonderlijke leden.

c. Organisatie

De organigrammen van de twee kerken verschillen nauwelijks van elkaar. Er zijn kerkenraden, colleges van kerkrentmeesters, diaconieën; er is een pastorale raad of pastoraal team en er is een liturgiecommissie of werkgroep eredienst.

d. Geloofsbeleving

Geloofsbeleving is iets persoonlijks, maar onze geloofsgemeenschappen hebben wel een missie: het evangelie van Gods bevrijdende liefde verkondigen en vieren. Daarbij hebben wij God nodig, maar Hij heeft ons ook nodig. Soms zoeken wij God alleen, op andere momenten versterken wij elkaar door samen op weg te gaan. Jezus Christus gaat ons daarin voor.

e. Ruimte bieden

Dit gebeurt op tweeërlei wijze.

De leden van onze kerken krijgen de ruimte om te zijn wie zij zijn. Er wordt op geen enkele wijze onderscheid gemaakt. Zij moeten zich ook veilig voelen en met respect behandeld worden. Wat dit laatste betreft worden de richtlijnen van de PKN gevolgd, zoals de aangestelde vertrouwenspersonen, de privacyverklaring en de gedragscode.

Er wordt ook letterlijk ruimte geboden. Bijvoorbeeld aan andere geloofsgemeenschappen om hun bijeenkomsten in onze kerkgebouwen te houden. Die gebouwen staan ook meer en meer open voor verenigingen en organisaties uit de omgeving die voor hun activiteiten of vergaderingen gebruik maken van een van de zalen.

f. Aantal leden

Het ledenaantal van onze twee kerken is vrijwel identiek: dat schommelt rond de tweehonderd. Samen dus ongeveer vierhonderd. De verwachting is dat dit aantal niet zal toenemen.

g. Activiteiten

Er zijn inmiddels enkele gezamenlijke activiteiten, waaronder de deelname, samen met zes andere kerken, aan de totstandkoming van de "Veertigdagenkalender". Dat is een boekje met tal van activiteiten en teksten die te maken hebben met de 40-dagen-tijd. Verder is er jaarlijks een gezamenlijke lunch en een gezamenlijk uitje en werken we samen rond het project Kerstherberg.

2. Zoek de verschillen

Uiteraard verschillen onze kerken ook op onderdelen van elkaar en het is goed om die ook te benoemen:

- De ledenaantallen mogen dan ongeveer gelijk zijn, de leeftijdsopbouw verschilt. Dit is vooral te zien in de categorie 0-40 jaar (goed vertegenwoordigd in Bolnes) en de categorie 41- 81 jaar en ouder (oververtegenwoordigd in IJsselmonde).
- Een en ander houdt in dat het kader (de actieve vrijwilligers) in IJsselmonde sterk vergrijsd is en onder druk staat, terwijl er in Bolnes meer jonge mensen actief zijn.
- In het aanbod van activiteiten is dit terug te zien. Zo kent men in Bolnes nog kindernevendiensten. Die zijn in IJsselmonde helaas verleden tijd. Daar zijn wel weer speciale vieringen gericht op senioren met de kerst en met Pasen.
- In Bolnes is het activiteitenaanbod sowieso groter. Dat heeft niet alleen met het bovenstaande te maken, maar ook en vooral met de inzet van de beroepskracht. In Bolnes is ervoor gekozen om een tijdlang vooral in te zetten op het opbouwwerk, in IJsselmonde is ervoor gekozen om, gelet op leeftijdsopbouw, in te zetten op het (ouderen)pastoraat. Dit laatste heeft ook te maken met de aanwezigheid van een aantal verpleeg- en verzorgingshuizen in dat gebied.
- De twee kerkgebouwen zijn weliswaar in dezelfde periode gebouwd, qua verduurzaming en het klimaat-neutraal maken zijn er grote verschillen. Bolnes heeft forse investeringen gedaan, wat maakt dat het kerkgebouw daar op dit moment economischer te exploiteren is.
- Waar leggen de twee gemeenten de accenten? Genoemd worden (in willekeurige volgorde): pastoraal, diaconaal, liturgisch, missionair en pluriform. In de twee onlangs vastgestelde beleidsplannen is te lezen wat deze termen inhouden en hoe er invulling aan wordt gegeven. Verschillen zitten soms in de uitwerking. Zo is het in Bolnes mogelijk om ook missionair bezig te zijn, o.a. door de buurt bij een aantal activiteiten te betrekken. In IJsselmonde zijn er bijeenkomsten van een gebedskring en een gespreksgroep.

- Bolnes maakt deel uit van het Sari-verband en werkt samen met drie andere vergelijkbare geloofsgemeenschappen in Ridderkerk. In IJsselmonde is de situatie anders. Daar wordt nog op beperkte schaal overlegd met de NH-Gemeente en is er nog slechts sprake van een beperkt aantal gemeenschappelijke activiteiten.
- De erediensten worden in beide kerken uitgezonden via Kerkradio. In IJsselmonde worden de diensten daarnaast ook rechtstreeks uitgezonden via Kerkomroep.nl, YouTube en Facebook. In Bolnes worden er af en toe ook diensten door leken geleid en wordt er standaard gebruik gemaakt van een lector.
- De Zending is in Bolnes onderdeel van het Werelddiaconaat, terwijl er in IJsselmonde nog een aparte Zendingscommissie bestaat.
- In IJsselmonde is er jaarlijks aandacht voor de Dag van de Mantelzorg en voor de Nationale Ziekendag.

3. Toekomstverwachting

Voor onze beide kerken geldt dat er zorgen zijn over de ontwikkeling van het ledenaantal. Ook krijgen zij, de een (GTK) eerder dan de ander, te maken met de vraag hoe nog vrijwilligers (kader) te vinden die op cruciale posten inzetbaar zijn. Het goede nieuws hierbij is dat de PKN dit probleem onderkent en inmiddels diverse nota's* heeft uitgebracht die inzicht geven in de manier waarop kerken, door een 'lichtere' organisatie, toch kunnen blijven voortbestaan.

Dat voortbestaan is niet alleen afhankelijk van het wel of niet kunnen vinden van voldoende kader en het hebben van een degelijke financiële basis. Als er geen kerkgangers meer zijn houdt het ook op. Alhoewel, er zijn initiatieven waarbij de zondagse eredienst plaats maakt voor doordeweekse ontmoetingen en activiteiten.

Het toekomstperspectief van de beide kerken verschilt. In Bolnes zijn zodanige investeringen gedaan dat de kosten aan energie de komende jaren minimaal zullen zijn. Daarbij is een groot deel van de inkomsten gegarandeerd door het medegebruik van het kerkgebouw en de verhuur van de pastorie door de *House Of Worship Hullanda* en door de overige huurinkomsten. In IJsselmonde vormt de financiële positie op de korte termijn, vanwege de bijdragen van de leden en inkomsten uit verhuur, nog geen probleem. Mits er niet te veel tegenvallers zijn, is de (reserve)positie nog zodanig dat het geld voor het voortbestaan van de gemeente de komende maximaal 8 jaar geen probleem zou moeten zijn. Overigens hebben de keuzes die bij het aanstellen van beroepskrachten moeten worden gemaakt (o.a. het aantal fte's) ook invloed op de financiën. Toekomstgericht kijkend naar de leeftijdsopbouw van beide gemeenten zal bij het aanstellen van die beroepskrachten o.a. de pastorale vaardigheid van essentieel belang zijn.

Gesprekken over samenwerking tussen beide kerken hebben in 2022 geleid tot een intentieverklaring. Daarin staat onder meer dat die samenwerking in de komende tijd zal worden geïntensiveerd en geconcretiseerd. Er staat ook in dat deze samenwerking kan leiden tot stappen die verder gaan dan samenwerking alleen. Die laatste zin roept uiteraard bij veel gemeenteleden vragen op. De woorden 'fusie' en 'samengaan' zoemen rond en het is daarom goed om hierover duidelijkheid te scheppen: hier is vooralsnog geen sprake van al moeten we op termijn niets uitsluiten. In IJsselmonde zijn tijdens diverse gemeenteberaden regelmatig diverse door de kerkenraad vastgestelde mogelijke toekomstscenario's toegelicht. Men komt daar dus niet voor verrassingen te staan.

Bij het uitwerken van de toekomstscenario's en bij een definitieve keuze daarin staan de leden centraal. Zij worden betrokken bij de keuzes die gemaakt gaan worden. Naast het bieden van perspectief aan de leden gaat het bij toekomstige keuzes natuurlijk heel plat ook om geld.

In dit licht bezien is de eventuele verkoop van de GTK over een aantal jaren (één van de scenario's) wellicht niet de meeste voor de hand liggende keuze, omdat de opbrengst daarvan naar de PKN verdwijnt. En dit zou ervoor pleiten om dat samengaan, al was het alleen om deze reden, op niet al te lange termijn serieus te overwegen. Hierbij moet niet worden uitgesloten dat het kerkgebouw in IJsselmonde, de GTK, ook na dat samengaan nog een rol van betekenis kan blijven spelen.

**'Naar een lichtere kerk'* is er een van.

03012024